

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

Verslag over het jaar 2000

Op de Omslag:

Schoolfoto uit 1908 (?)
Uit de schenking van mevr. C.M. Dekker-Servaas
(Foto van origineel: J. de Waal)

Inleiding

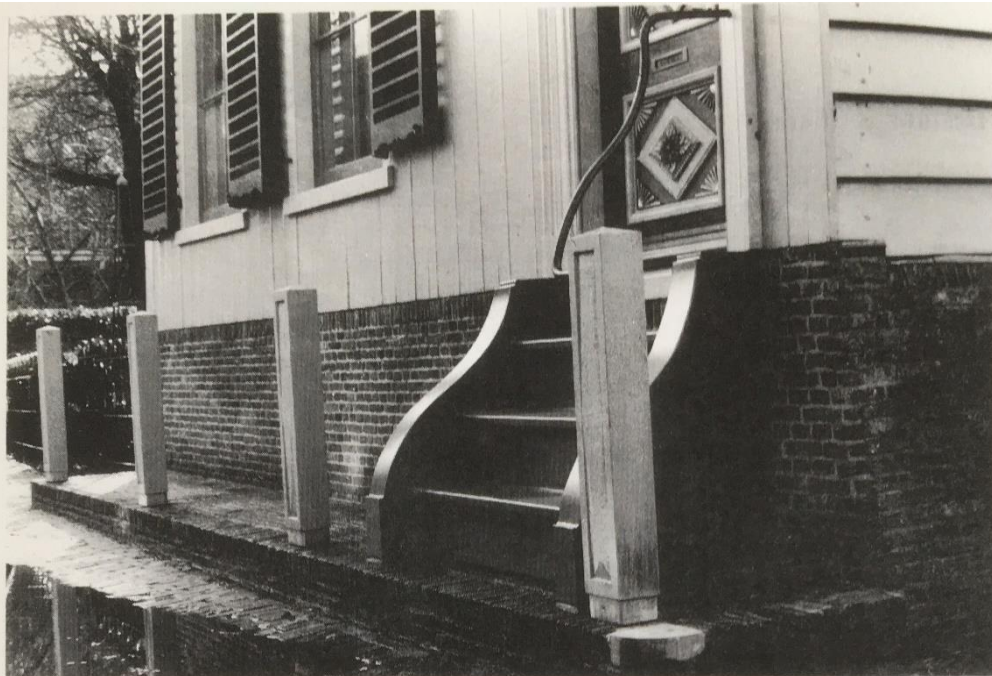
Het jaar 2000 leverde voor onze vereniging een aantal min of meer belangrijke zaken op. Zo was daar in de eerste plaats de belevenis van het 35-jarig bestaan. Dat vierden wij met een drukbezette avond in het Broekerhuis. Naast een terug- en vooruitblik op het wel en wee van Oud Broek was er een toepasselijke voordracht en een eveneens zeer toepasselijk optreden van het Cabaret der Lage Landen. Naar de mening van het bestuur een zeer geslaagde avond.

Daarnaast valt te melden het initiatief om gezamenlijk met het plaatselijke departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen de gebruikelijke najaarslezing te organiseren. Deze samenwerking is goed bevallen en wordt zeker voortgezet. Als eerste waarneembaar gevolg werd op 10 maart 2001 een excursie voor leden van beide verenigingen georganiseerd naar de tentoonstelling in Museum Beeckestijn. Onder de titel: 'Curieus! De Hollandse tuin door vreemde ogen' werd verwoord en verbeeld 'hoe buitenlandse reizigers in de 18de en 19de eeuw aankeken tegen Broeker tuinen'. In 2000 is door onze vereniging aan deze tentoonstelling medegewerkt, o.a. door het beschikbaar stellen van delen uit onze collectie. Een delegatie van ons bestuur woonde de officiële opening van de tentoonstelling bij (13 december 2000).

Te memoreren is voorts het gereed komen van een hernieuwde uitgave van onze bekende Vogelvluchtkaat, met herziening van het tekstgedeelte bij deze kaart. Uit praktische overwegingen is er voor gekozen deze verklarende tekst niet meer op de achterzijde daarvan af te drukken, doch in een handzaam afzonderlijk tekstboekje.

Het ledental van onze vereniging groeit niet spectaculair, maar wel gestaag. Dat is mede te danken aan de publiciteit, die wij ontleen aan bijvoorbeeld onze aanwezigheid op de Broeker jaarmarkt en de Open Monumentendag. Ook waren wij actief op het gebied van het verzorgen van rondleidingen door het dorp. De VVV te Monnickendam, maar ook anderen, deden daartoe een beroep op ons. In ons financiële overzicht komt nu voor het eerst een (bescheiden) inkomstenpost daaromtrent voor. Inmiddels kan het niemand zijn ontgaan, dat de VVV te Monnickendam heeft opgehouden te bestaan. En dat, terwijl wij juist doende waren om te komen tot een groepje leden, dat bereid zou zijn in voorkomende gevallen rondleidingen te verzorgen.

Rest nog te vermelden, dat onze hooggewaardeerde adviseur, de heer J.W. Niemeijer, door ons is voorgedragen voor de gemeentelijke Cultuurprijs 2000. De gemeente erkende zijn verdiensten voor de cultuurhistorie van Waterland in het afgelopen jaar, door middel van een 'nominatie'. In het jury-rapport werd ondermeer melding gemaakt van zijn deskundigheid; zijn inventariserend werk omtrent 'De personele Quotisatie van 1742' (Broeker Bijdragen, nr. 44); zijn inzet voor het beheer van de collectie en zijn bijdragen aan de tentoonstelling te Beeckestijn. Tot teleurstelling van de Broekers - aanwezig op de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Waterland - ging de cultuurprijs 2000 echter naar de dirigent van het Marker mannenkoor.

*Vier houten palen en een ijzeren leuning sieren
sinds medio 2000 de stoep van De Erven 10-14
(Foto: J. de Waal)*

Punt van zorg:

Ons bestuur rust in feite op een vrij smalle basis. De voorzittersstoel is nog steeds vacant. En onze 'PR-functionaris' zou - door verwachte gezinsuitbreiding - graag wat gas willen terugnemen. Vervanging of op zijn minst assistentie is dus geboden.

Ook zouden wij graag zien, dat enkele leden in groepjes bepaalde onderwerpen uit de vroegere of latere historie van Broek eens onder de loep namen. Voorbeeld: 'het verloop van de plaatselijke middenstand van 1900 tot heden'.

Ook andere hulp en bijstand van leden wordt zeer op prijs gesteld. Wij danken bijvoorbeeld de heer A. Beunder, die bijdraagt aan het rondbrengen van de Oud Broek poststukken. Bovendien deed hij tijdens Open Monumentendag 2000 velen een groot plezier met het vertonen van dia's over de watersnood van 1916.

Kortom: voor leden die iets willen en kunnen doen voor de vereniging is er voldoende emplooi, dus laat iets van u horen als u zich wilt en kunt inzetten voor de doelstellingen van de vereniging.

Wij gaan met goede moed het 36^e levensjaar in en brengen het voorliggende jaarverslag daarbij gaarne onder uw aandacht. In het bijzonder de - in kleur afgedrukte - kermisbrief van Harmen Bakker, als een 'feestelijke verluchting' op de middenpagina van het jaarverslag 2000.

Namens het bestuur,
H. te Boekhorst
(waarnemend voorzitter)

Bestuur & Jaarvergadering

Op 27 april 2000 werd de 34^e algemene jaarvergadering gehouden (zie volgende pagina voor de betreffende notulen). Geen van de huidige bestuursleden was in 2000 (periodiek) aftredend en we hebben helaas geen nieuwe bestuursleden kunnen verwelkomen. Dientengevolge blijft het bestuur over 2001 als volgt samengesteld:

H.G.M. te Boekhorst ¹

M.L. Mooijweer ²

W.J.G. Husslage ³

R. Baltussen

Penningmeester en waarnemend voorzitter
(bestuurslid sinds 1997).

Secretaris (bestuurslid sinds 1996)

Publiciteit (bestuurslid sinds 1997)

Ledenadministratie (bestuurslid sinds 1994)

Het aantal leden per 31 december 2000 bedroeg 291, waarvan 242 woonachtig in Broek in Waterland, 2 in Zuiderwoude en de overige 47 verspreid door heel Nederland. Daarnaast vindt er met ruim 20 historisch georiënteerde organisaties een uitwisseling van publicaties plaats.

¹ **Penningmeester:** Amerbos 46, 1025 ZN, Amsterdam. Tel: 020-6365435.
Bankrekeningnr. Vereniging Oud Broek : 31.07.02.194

² **Secretariaat :** Dorpsstraat 14, 1151 AD, Broek in Waterland. Tel: 020-4033578.

³ **Rondleidingen, etc. :** Laan 22, 1151 AA, Broek in Waterland. Tel: 020-4031509.

Vereniging Oud Broek in Waterland / Jaarverslag 2000

Notulen van de 34^e jaarvergadering

Donderdag 27 april 2000 om 20.00 uur in het Broekerhuis, Leeteinde 16.

Aanwezig: Dhr. H. te Boekhorst (waarnemend voorzitter en penningmeester), Mevr. M. Mooijweer (secretaris), Mevr. R. Baltussen, Dhr. W. Husslage en ongeveer 50 leden.

1) Opening.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezige leden van harte welkom op de 34^e Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Oud Broek.

2) Notulen van de 33^e jaarvergadering op 17 april 1999.

De notulen zijn afgedrukt in het jaarverslag over 1999, en worden zonder opmerkingen gearresteerd.

3) Bespreking van het jaarverslag over 1999.

De voorzitter staat stil bij enkele punten uit het jaarverslag en memoreert de oproep voor nieuwe bestuursleden.

4) Financieel verslag, verslag kascommissie 1999 & benoeming kascommissie 2000.

De penningmeester geeft een korte toelichting op het financieel overzicht over 1999. De kascommissie 1999, bestaande uit de heer Van Vuure en de heer Van Montfrans, heeft kas en boeken gecontroleerd en in orde bevonden, hetgeen schriftelijk is vastgelegd. De voorzitter leest het verslag van de kascommissie voor. De heer Van Vuure verlaat de kascommissie en de heer Van Ammers volgt hem op, zodat de kascommissie over 2000 is samengesteld uit de heren Van Montfrans en Van Ammers.

5) Bestuursverkiezing en mededelingen.

Mevr. Baltussen, Dhr. te Boekhorst en Dhr. Husslage zijn periodiek aftredend en worden onmiddellijk herkozen.

6) Ingelast agendapunt: 'La Fargue'.

Namens het bestuur reikt Dr. J.W.Niemeijer een 'La Fargue' uit aan de heer en mevr. Tieleman, wegens de geslaagde restauratie en uitbreiding van hun pand aan De Erven 38.

7) Rondvraag.

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

8) Sluiting.

De waarnemend voorzitter sluit de vergadering om 20.30 uur en blikt in een korte rede terug op het 35-jarig bestaan van de vereniging Oud Broek in Waterland. Vervolgens geeft hij het woord aan 'De man in de wolken' en aan 'Het Cabaret der Lage Landen'

Lezingen 2000

- a) Viering 35-jarig bestaan van Vereniging Oud Broek en Het Cabaret der Lage Landen. Na afloop van de 34^e algemene ledenvergadering (donderdag 27 april 2000) beschreef de huidige waarnemend voorzitter, de heer H.G.M. te Boekhorst, het reilen en zeilen van de vereniging in de afgelopen 35 jaar, met een doorkijk naar de komende jaren. Vervolgens werden de aanwezigen tot nadenken gemaand omtrent de samenwerking bij behoud van het landschap, door een kort bezoek van 'De man in de wolken'.

*Het schilderij van 'De man in de wolken',
ter illustratie van een open landschap
waarvan iedereen moet kunnen genieten
(Foto van dia: W. Husslage)*

Na de pauze verzorgde het - eveneens al 35 jaar bestaande - Cabaret der Lage Landen een voordracht met uiteenlopende bespiegelingen op het Waterlandse landschap, afkomstig uit zowel een oude als een nieuwe doos. Het Broeker ensemble (bestaande uit: Anneke Schilder; Klaas Jan Bierman; Jan Spaans en Marion Spaans) maakte de viering van het 35 jarige Oud Broek tot een 'gedenkwaardige' en bijzonder gezellige feestavond.

- b) Najaarslezing: 'Een natte handelsoorlog in Waterland'. Al ver van te voren werd aangekondigd dat de heer D. Aten (als historicus verbonden aan het Hoogheemraadschap van Uitwaterende Sluizen in Hollands Noorderkwartier) op donderdag 12 oktober 2000 een lezing zou geven over de economische rivaliteit tussen Noord-Hollandse steden in 1500-1800. Deze omvangrijke aanprijzingen bleken gerechtvaardigd, want de aanwezigen konden genieten van dia's, anekdotes en bijzondere verhalen uit drie eeuwen waterschapsgeschiedenis, in de boeiende verteltrant van deze deskundige spreker. Zo vertelde de heer Aten ondermeer hoe de steden Alkmaar, Hoorn, Purmerend, Edam en Monnickendam eeuwen lang probeerden om elkaar de loef af te steken, door de infrastructuur naar hun hand te zetten. Dit resulteerde in telkens terugkerende interstedelijke conflicten om de beheersing van bepaalde sluizen, overtomen, bruggen, vaarten, wegen, et cetera. Daarbij werd niet teruggeschrokken voor het vernielen van elkaars waterwerken. Ook een groot deel van de (nog altijd voelbare) rivaliteit tussen dorpen als Broek in Waterland en steden als Purmerend heeft zijn wortels in deze natte handelsoorlogen.

*Tekening vanaf de Broekmeerdijk over het Nesje naar het Haverak,
door D. Aten gebruikt ter illustratie van de oude trekschuit routes
(Foto van dia: W. Husslage)*

Twee locaties in Waterland zijn symbolisch voor de eeuwenlange twisten tussen Noord-Hollandse steden en dorpen. Ten eerste de toegangspoort tot het IJ en Amsterdam: Buiksloot. Bij dit dorpje lag de grote schutsluis in de Waterlandse zeedijk, dus het verkrijgen van een wagenwegoctrooi naar het verkeersknooppunt heeft de gemoederen van menig stads- en dorpsbestuur in beweging gebracht. Ten tweede het sluisje bij Ilpendam, aan de zuidpunt van de Purmer. Veelvuldig gebruik van dit sluisje leidde tot wateroverlast bij de Waterlandse dorpen en Monnickendam. Afsluiting betekende echter een ernstige verslechtering van de handelspositie van Edam en Purmerend. De geschiedenis van het sluisje wordt dan ook gekenmerkt door herhaaldelijk volgooien, uitgraven, dichttimmeren en weer openbreken.

Collectie & Publikaties

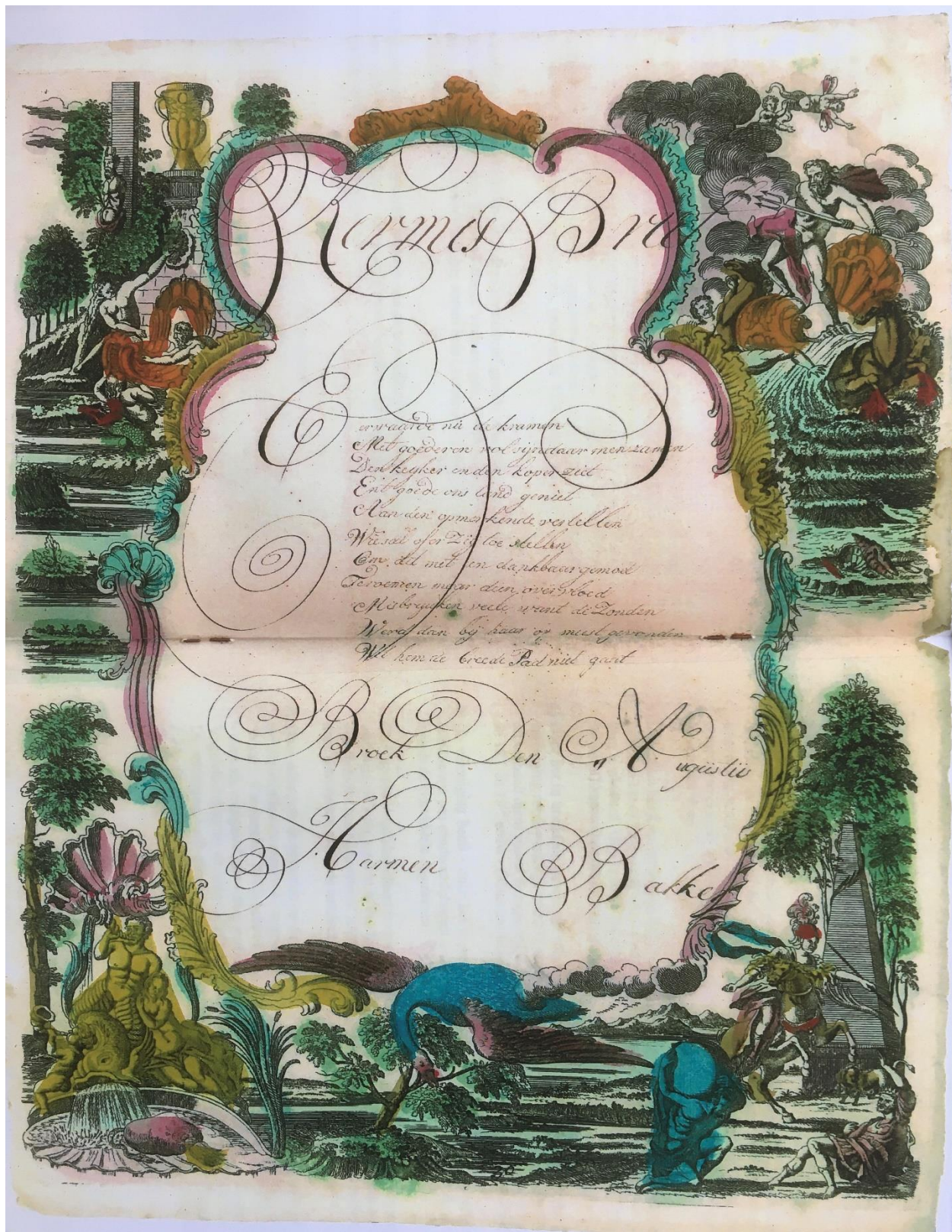
Er kan met tevredenheid én dankbaarheid teruggekeken worden op het afgelopen jaar. Van verschillende kanten werd de collectie door schenkingen verrijkt, tezamen bijna honderd nummers in de inventaris. Mevr. A. de Haan - Wiedemeijer stond allerlei materiaal af, dat afkomstig was uit de modelboerderij aan De Erven, waar tientallen jaren het bedrijf werd uitgeoefend door haar familie. Voor een belangrijk deel heeft deze schenking betrekking op de toeristische functie die de boerderij vervulde. Zo is er een reeks bezoekersboeken bij, die begint in 1902, in de tijd dus dat de familie Van Wiltenburg daar nog de scepter zwaaiden. Verder brochures, naametiketten die op de kazen werden geplakt en oude gevelborden, waar onder één met tarieven die destijds voor de kazen golden. Het zeldzaamst is misschien wel een brief uit 1886 aan Jacob van Wiltenburg, waarbij een Italiaanse hertogin twintig kazen bestelt, voor haar zelf en ook voor een prinses Borghese in Rome.

Een bijzonder welkom geschenk was ook de collectie documenten, handschriften, acten, prenten, kaarten en foto's, die werd geschonken door mevr. C.M. Dekker-Servaas. Hierbij zijn brieven van Cornelis Schoon, een zakboekje uit 1781 met een lijst van belastingplichtigen, een geschreven ooggetuigenverslag over de bevrijding van de Fransen in 1813, aantekeningen over koude winters in 1708 en 1709, allerlei geschriften van W. Van Engelenburg, 19de-eeuwse acten betreffende de bakkerij 'Eilandweg 5', oude kaarten, talloze oude foto's, etc., etc. Behalve dit alles behelsde de schenking ook nog een aantal tekeningen en prenten die geen verband hielden met Broek. Met toestemming van mevr. Dekker zijn deze aan belangstellenden verkocht en is de opbrengst toegevoegd aan het saldo van de vereniging.

Van de overige aanwinsten, merendeels geschenken van geringere omvang, maar daarom niet minder dankbaar aanvaard, kunnen nog genoemd worden: 1) Van mevr. W. Bruigom-Six een - helaas beschadigd - antiek plaatijzeren tablet met een geschilderd wintergezicht, afkomstig van een huis aan de Broekerveer. 2) Van de heer J. de Waal een notulenboek en andere documenten met betrekking tot de Openbare Lagere School. 3) Van de heer Ir. W. Van Engelenburg foto's van de Bevrijding in Broek. 4) Van de heer H.G.M. te Boekhorst een feestwijzer met betrekking tot de viering van het regeringsjubileum van koningin Juliana in 1973, benevens enkele oude ansichten.

Ten slotte kan worden vermeld dat de vereniging een videoband heeft aangeschaft over de geschiedenis van 'de blauwe tram'. De videoband schetst een beeld van de trammetjes die de Noord-Hollandse steden tussen 1888 en 1956 verbonden met Amsterdam-Noord en daarbij ondermeer Broek in Waterland aandeden.

In september verscheen nr. 44 der Broeker Bijdragen, met een artikel door dr. J.W. Niemeijer over 'De Personele Quotisatie van 1742' (Belastingplichtigen in de bloeitijd van Broek). Hierin is een lijst afgedrukt van degenen die door deze speciale belasting werden getroffen, met vermelding van de toenmalige huisnummers en deze weer gerelateerd aan de huidige nummering per straat.

Overige activiteiten

Zoals ook elders in dit jaarverslag genoemd heeft de vereniging Oud Broek zich het afgelopen jaar op een aantal wijzen ingezet voor het behoud van het beschermd dorpsgezicht. Hieronder worden de voornaamste activiteiten kort opgesomd:

- a) De vereniging heeft protest aangetekend tegen enkele gemeentelijke plannen. Deze betroffen in 2000 vooral het plaatsen van dichte schuttingen. Meerdere teksten in dit jaarverslag geven aan dat het bestuur van Oud Broek de toename van dichte schuttingen een zorgwekkende ontwikkeling vindt, omdat ze een aantasting zijn van het open karakter van het dorp.
- b) Daarnaast heeft de vereniging de Gemeente Waterland aangeboden adviserend te zullen optreden als de Gemeente ertoe over zou gaan nieuwe lantaarnpalen in de oude dorpskern te plaatsen. Ook heeft zij haar ongenoegen geuit over het gemak waarmee (de laatste jaren) kapvergunningen worden afgegeven.
- c) Door het in bruikleen geven van materiaal en het verzorgen van inlichtingen heeft de vereniging medewerking verleend aan publicaties en tentoonstellingen van derden. In dit verband dient vooral de expositie over Broeker tuinen - gezien door buitenlanders in de 18de en 19de eeuw - (Museum Beeckesteijn, Velsen-Zuid) te worden genoemd.
- d) De vereniging heeft - door het leveren van rondleiders - medewerking verleend aan initiatieven om rondwandelingen door Broek in Waterland te organiseren, met name vanuit de (inmiddels opgeheven) VVV Mommickendam - Marken.
- e) De bekende Vogelvluchtkaat is opnieuw gedrukt. De verklarende tekst is uitgebreid c.q. verbeterd en weergegeven in een handzaam boekje. Kort voor de zomervakantie ontvingen de leden een Nieuwsbrief 2000 om deze vernieuwde uitgave en informatie over andere activiteiten onder de aandacht te brengen.
- f) Door onze acte de présence op de Broeker Uitmarkt (SDOB-terrein 5 augustus 2000), de Oud-Hollandse markt (12 augustus 2000) en de Open Monumentendag (Themadag 'Water', 9 september 2000) hebben zich ruim 15 nieuwe leden ingeschreven. Op deze - even als voorgaand jaar - zeer geslaagde dagen hebben wij bovendien een groot aantal Vogelvluchtkaarten en resterende bundels Broeker Bijdragen Deel I en Deel II verkocht. De vereniging heeft alleen nog exemplaren van Deel III (nrs. 31 ¹/_m 40). Deze zijn voor f 35,- (drukkosten) af te halen bij De Erven 26, tel: 4031477, zie achterzijde kapt van dit jaarverslag.

Commissie Stads- en Dorpsbeheer

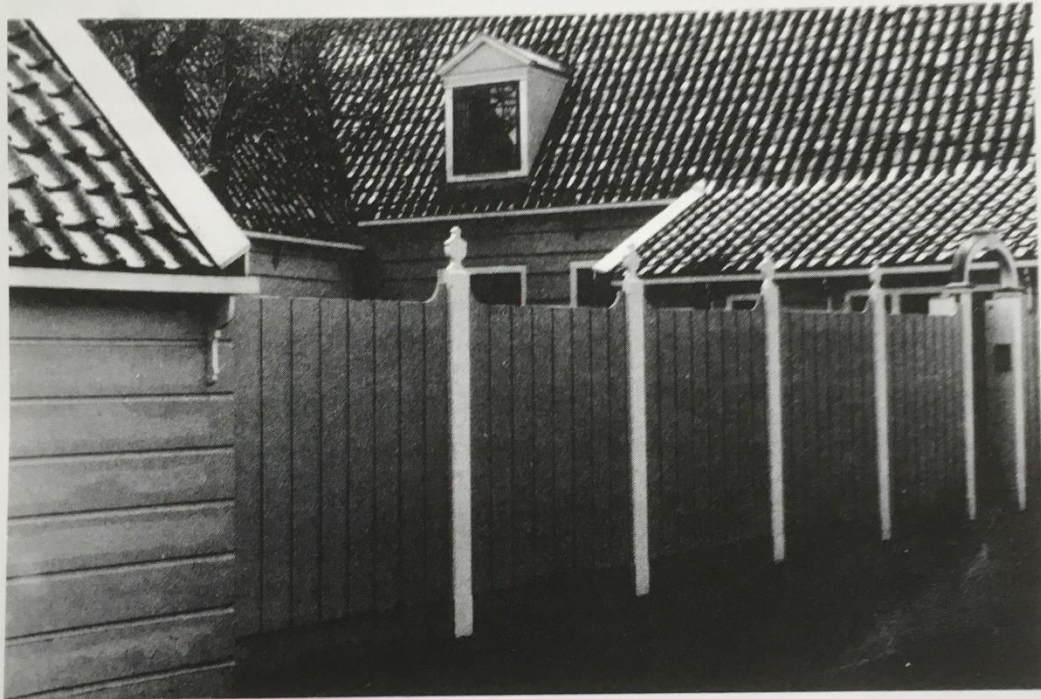
De taak van de Commissie Stads- en Dorpsbeheer (cie. SDB) is, Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Waterland te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet en over de gemeentelijke monumentenzorg in zijn algemeenheid, in de aangewezen beschermde stads- en dorpsgezichten. Daarnaast verzorgt de commissie desgevraagd adviezen over de toepassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in de aangewezen stads- en dorpsgezichten.

De cie. SDB bestaat uit een voorzitter, een secretaris en negen leden. Drie van de leden worden door de gemeente benoemd op voordracht van de oudheidkundige verenigingen. De heer Th. P.J. Kwakman vertegenwoordigt binnen de cie. SDB de vereniging Oud Broek. Evenals voorgaande jaren geeft hij hieronder een opsomming van uitgebrachte adviezen omtrent de plannen betreffende Broek in Waterland in het afgelopen jaar. Volledigheidshalve zijn daarbij ook de plannen buiten het beschermd dorpsgezicht opgenomen.

In het jaar 2000 zijn door de Commissie- Stads en Dorpsbeheer over de onderstaande plannen adviezen uitgebracht:

De Erven 10-14	:	Plaatsen van een houten erfscheiding.
Hellingweg 9	:	Uitbreiden van een bedrijfsgebouw.
Dorpsstraat 4	:	Wijzigen van de indeling en de achtergevel.
Roomeinde 10	:	Heroprichten van een bijgebouw.
Dorpsstraat 5-7	:	Bouwen van een schuur.
Havenrak 23 en 25	:	Plaatsen van een erfscheiding en een tuinkasje. Tegen de plaatsing van deze schutting zijn door diverse dorpsbewoners bezwaren ingediend, zoals genoemd bij 'Overige activiteiten'.
Dr. Bakkerstr. 14	:	Uitbreiden van een woonhuis aan de achterzijde.
Molengouw 34	:	Verbouwen van een schapenschuur tot logiesgebouw.
Kerkplein 10	:	Plaatsen van dakkapellen en dakvenster.
Roomeinde 25	:	Uitbreiden van een woonhuis.
Begraafplaats	:	Egaliseren en opnieuw afwerken van de looppaden.
Galgouw 22	:	Vernieuwen en veranderen van een bijgebouw.
Hage Weer 28 ¹ / _m 31	:	Uitbreiden van een viertal woningen.
Hage Weer 26a ¹ / _m c	:	Uitbreiden van een drietal woningen.
Dorpsstraat 4	:	Aanbrengen van een oeverbeschoeiing aan het Havenrak.
De Erven 32	:	Aanleggen van een tuin met bomen.
Hage Weer 53	:	Oprichten van een berging in de achtertuin.
Heems Weer 1	:	Uitbreiden van een berging.
Dr. Bakkerstr. 2 ¹ / _m 8	:	Uitbreiden van een viertal woningen aan de achtergevel.
De Draai 36	:	Uitbreiden van een woonhuis aan de achtergevel.
Keerngouw 2	:	Wijzigen kleur woonhuismonument en plaatsen erfscheiding. Dhr. Kwakman heeft bezwaar tegen het plaatsen van een gesloten schutting i.v.m. verlies aan transparantie in Broek. Door plaatsing van dergelijke erfscheidingen ontstaat steegvorming! Desalniettemin heeft de gesloten schutting doorgang gevonden.

- Roomeinde 25 : Kappen van een boom.
- Dorpsstraat 14 : Plaatsen van een tuinhuisje. Welstandelijk past het huisje niet.
- Nieuwland 22 : Verbouwen van het kruisgebouw tot kinderdagverblijf.
- Roomeinde 10 : Kappen van een es.
- De Erven 24 : Plaatsen van een dakkapel op een woonhuismonument.
- C. Roellestraat 26 : Uitbreiden van de woning en plaatsen van een tuinhuisje.
- Hage Weer 54 : Oprichten van een schuur.

Schutting van Keerngouw 2
(Foto: J. de Waal)

- Noordmeerweg /
- Roomeinde : Renovatie beschoeiing.
- Zuideinde 12 : Vernieuwen van een schuur.
- Oosteinde 31 : Uitbreiden van woonhuis.
- Zuideinde 20 : Restauratie woonhuismonument.
- Moerland 6 : Uitbreiden berging en plaatsen van een dakkapel.
- De Erven 32 : Oprichten van een nieuw woonhuis.
- West Weer 12, 5¹/_m8: Preadvies betreffende uitbreiden van woningen.
- Keerngouw 22 : Kappen van 1 spar, 1 lijsterbes en 1 tweestammige els.
- Hage Weer 49 : Kappen van zes berken.
- Roomeinde 45 : Wijzigen interieur woonhuismonument.
- Kerkplein 2 : Kappen van 1 esdoorn. De cie adviseert de gevraagde vergunning te weigeren. Eventueel kan de boom iets teruggesnoeid worden.
- Keerngouw 3 : Uitbreiden woonhuismonument en plaatsen van een schutting.

Algemeen:

De heer Kwakman heeft zijn zorg uitgesproken omtrent de plaatsing van erfscheidingen in Broek in Waterland. Steeds meer groen-afscheidings verdwijnen ten gunste van schuttingen (Havenrak 23 en 25, Keerngouw 2 en 3, De Erven 10-14). Openheid en transparantie verdwijnen op deze wijze.

Voorgesteld wordt om een artikel in het streekblad op te nemen over de kleur van het schilderwerk van woonhuismonumenten en huizen binnen het beschermde dorpsgezicht van Broek in Waterland.

De cie. SDB wil graag op de hoogte gesteld worden van de stand van zaken rond bepaalde bouwlocaties in Broek. Zij maakt zich zorgen over onduidelijkheden met betrekking tot de verkoop, het behoud en het beheer van diverse openbare gebouwen in Broek in Waterland. De cie. SDB wil hierover van gedachten wisselen met de betreffende wethouder. Het commissielid de heer R. Baltussen verzoekt om eventuele plannen voor woningbouw op het terrein van 't Stokpaardje' in een vroeg stadium voorgelegd te krijgen. Hetzelfde geldt voor bouwplannen aan de Veenderijvaart.

Th.P.J. Kwakman

Het dorpsbeeld zal de komende jaren blijven veranderen, ondermeer door sloop van de voormalige BP-garage Kelderman en 't Stokpaardje, gevolgd door woningbouw op deze locaties. (Ansichtkaart uit archief Oud Broek, circa 1965 & Foto: J. de Waal)

Veranderingen in het dorpsbeeld

Dat toch ook in een Wettelijk Beschermd Dorpsgezicht het straatbeeld voortdurend aan veranderingen onderhevig blijft, bleek dit jaar weer. Geen heel ingrijpende vernieuwingen, maar verspreid plaatshebbende wijzigingen en/of uitbreidingen.

De belangrijkste verbouwing was die van Keerngouw 2. De werkzaamheden waren hier in 2000 grotendeels voltooid, waardoor het vergrote en geheel gerenoveerde huis door de nieuwe eigenaar betrokken kon worden. De langs de straat aangebrachte schutting - hoe zorgvuldig vormgegeven ook - kon niet iedereen bekoren. Een andere langdurige verbouwing, die van het voormalig restaurant Neeltje Pater tot woonhuis, kwam nog niet helemaal gereed.

Bouwactiviteit op De Erven had voor een deel betrekking op interieur aanpassingen. Daarnaast werd vóór het gerestaureerde huis nr. 10-14 de stoep voorzien van houten, als hardsteen uitgevoerde palen en een sierlijke ijzeren leuning. Dat de aanduiding 'Het beroemde huis', zoals nu boven de ingang is geschilderd, niet op dit huis slaat, maar op een allang afgebroken pand op de plaats van De Erven 32, mag intussen bekend verondersteld worden. Op het achtererf van De Erven 24 verrees een in traditionele vormen opgetrokken nieuwbouw. Het stenen woonhuis Roomeinde 20 (sinds 1999 omtimmerd met een beschot van houten delen) werd in 2000 aan de achterzijde verder uitgebreid. Van de niet-monumentale panden moet vooral de verbouwing van het voormalig Groene-Kruisgebouw vermeld worden, waar met name de ingang wijziging onderging.

Winters beeld van uitbreiding aan achterzijde van Roomeinde 20
(Foto: W. Husslage)

Het zijn niet alleen bouwwerkzaamheden, die wijzigingen in het straatbeeld tengevolge kunnen hebben, ook door een schilderbeurt kan het dorpsaspect ter plaatse soms tamelijk rigoureus veranderen. Dat was bijvoorbeeld het geval bij de grote huizen Roomeinde 29-35, waar het groen plaats maakte voor een zandkleur, en Laan 22-28, dat helderblauw werd geschilderd.

Tenslotte veranderingen in de 'groensector': in de overtuin van Leeteinde 4-6 moest een oude kastanje gerooid worden, en ook in de tuin van de voormalige pastorie verdween (op de hoek van het Havenrak) een oude boom. De erven bij respectievelijk Roomeinde 30 en 32 werden opgeschoond en heringericht.

Vereniging Oud Broek in Waterland / Jaarverslag 2000

Overzicht van baten & lasten over het jaar 2000

<u>Inkomsten</u>		<u>Uitgaven</u>	
Contributies:- 1999	f 30,--	Lidmaatschap & contributie	f 298,07
- 2000	f 5700,--	Verzekering	f 68,21
- 2001	f 30,--	Kosten bestuur & secretariaat	f 835,45
	f 5760,--	Publicaties	f 2115,08
Subsidie gemeente	f 582,--	Vogelvluchtkaarten	f 2733,32
Rente	f 334,16	Aankopen	f 39,--
Giften & donaties	f 263,--	Bijeenkomsten	f 1079,--
Verkoop artikelen	f 1344,50	Fotografie	f 0,--
Rondleidingen	f 215,--	Onderhoud weidemolen	f 77,50
Diversen	f 112,--	Diversen	f 130,10
	<u>f 8610,66</u>		<u>f 7375,73</u>
Inkomsten	f 8610,66		
Uitgaven	<u>f 7375,73</u>		
Batig saldo	<u>f 1234,93</u>		

Vermogenstoestand per 31 dec. 2000

Bank- rekening courant	f 5500,41	Kapitaal 1 jan. 2000	f 9762,39
- rendementrekening	f 10701,37	Reserve weidemolen	f 2500,--
Tentoonstellingsmateriaal	f 1,--	Batig saldo 2000	f 1234,93
Nog te betalen	f 2752,27		<u>f 13497,32</u>
Nog te ontvangen	f 46,81		
	-/-f 2705,46		
	<u>f 13497,32</u>		

toelichting bij baten & lasten 2000

1. *Contributies:*

Wederom valt een verhoogde opbrengst van contributies te melden. Dit wordt uiteraard veroorzaakt door een toename van het aantal leden, maar ook afgelopen jaar waren er weer velen, die wat meer betaalden dan de minimale contributie. Helaas moesten wij ook constateren, dat enkele leden ook na herhaalde herinnering in gebreke bleven. De desbetreffende leden hebben wij beschouwd als niet langer geïnteresseerd in onze vereniging. Wij zullen ons moeten beraden over de vaststelling van de contributie over het jaar 2001, tengevolge van de vervanging van ons muntstelsel door de euro.

2. *Verkoop artikelen:*

Ook dit jaar is een behoorlijke omzet geboekt. Mede veroorzaakt door de hernieuwde uitgave van de Vogelvluchtkaat, welke juist op tijd voor de Broeker jaarmarkt gereed kwam.

3. *Publicaties:*

Uitgekomen zijn het jaarverslag 1999, een Nieuwsbrief en een nieuwe Broeker Bijdrage.

4. *Bijeenkomsten:*

Deze post is aanzienlijk hoger dan in het vorige jaar. Oorzaak daarvan is de jubileumbijeenkomst ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan. De najaars-bijeenkomst werd gezamenlijk met het Nut georganiseerd. Het aandeel van het Nut is geboekt als een inkomsten onder de post "diversen".

5. *Algemeen:*

De vereniging verkeert in een redelijk gunstige financiële positie. Zij bezit een vrij grote collectie, bestaande uit zowel foto's als een aantal historische objecten. Uiteraard heeft deze collectie een zekere waarde, doch deze leent zich moeilijk voor opname in de balans. Wel is voor de collectie een verzekering afgesloten bij de OBM.

Aanmelding nieuwe leden

Wij hopen dat u, door het lezen van het jaarverslag 2000, een volledig beeld heeft gekregen van het belangrijke cultuurhistorische werk dat door de vereniging Oud Broek wordt verricht. Vooral het vastleggen van historische gegevens en het bijhouden c.q. uitbreiden van de collectie kost veel tijd en geld. Wanneer u mensen kent die nog geen lid van de vereniging zijn, maar Waterland een warm hart toe dragen, kunt u hen op het onderstaande attenderen:

Op 5 april 1965 werd de Vereniging Oud Broek opgericht. Sindsdien is de taak van Oud Broek niet veranderd, namelijk: *".... het dorps- en landschapsschoon van Broek in Waterland en omgeving te bewaren, te beschermen en waar mogelijk uit te breiden, het gevoel voor het eigen karakter bij haar ingezetenen te ontwikkelen en de plaatselijke geschiedenis te bestuderen en in geschrift vast te leggen.* Door schenking en aankoop beheert de vereniging bovendien een groot aantal historische geschriften, materialen en objecten omtrent Broek in Waterland en omgeving.

Nieuwe leden krijgen een welkomstpakket, bestaande uit de laatste twee jaarverslagen en de meest recente Broeker Bijdragen (over uiteenlopende onderwerpen uit de Waterlandse geschiedenis). De leden worden vervolgens op de hoogte gehouden van eventuele ontwikkelingen in het dorpsbeeld; dragen via de contributie bij aan het behoud van historische geschriften, materialen en objecten omtrent het dorp; krijgen de gelegenheid tot het bijwonen van lezingen en excursies over Broek in Waterland en omgeving; ontvangen het jaarverslag en nieuwe Broeker Bijdragen. Inwoners van Broek in Waterland zijn lid voor minimaal f 15,- per jaar. In verband met verzendkosten is de contributie voor leden buiten Broek in Waterland minimaal f 20,-.

Reden te over om te bellen of bijgaand strookje in te vullen en op te sturen naar:

Dhr. H.G.M. te Boekhorst, Amerbos 46, 1025 ZN, Amsterdam-Noord.
Tel: 020-6365435 (Rekeningnummer Vereniging Oud Broek: 31.07.02.194)